

Một đời không hơn là dài, một ngày không hơn là ngắn, nhưng là những gì được đóng khung trong ký ức sau khi hũu hốt đã phôi phai.

Chúng ta, những người trẻ con chạy trong cùng một dòng sông, cùng trôi qua những bến bờ, có lúc êm đềm, lắm khi ghềnh thác, rồi riêng rẽ, xa cách những cũng vô cùng gần gũi. Có thể lúc nào đó không nhìn ra nhau, không tìm thấy nhau, hay quên nhau đi, nhưng nếu còn duyên, rồi một ngày sẽ gặp lại nhau như tôi đã gặp lại bà Vú, chủ quán Cà Phê Bà Vú ở đường hẻm 220 Trường Minh Giảng, Sài Gòn trong ngày đầu năm đầu tiên tôi rời Atlanta.

Như là hai năm trước, tôi đến Atlanta tham dự một chiếu hội. Chương trình khá dài. Đến cuối chương trình, đa số khán giả đã nằm liệt ra v, tôi nhìn xuống, ngoài thân hũu vẫn ng, v còn một gia đình đang h, có vẻ xa lạ với các sinh hoạt thể văn, người im lặng như đang chờ ai ở phía cuối hội trường. Thì ra họ chờ tôi.

Ngồi đàn ông đi theo hai con còn nh. Anh đưa một bài thơ được in ra trên internet và hỏi tôi viết tích bài thơ. Dĩ nhiên tôi biết vì là tác giả của bài thơ đó. Bài thơ tôi viết để tặng như bà Vú, chủ quán cà phê ở đường hẻm 220 Trường Minh Giảng, bên hông đường hẻm Vn Hn, Sài Gòn. Anh tôi giới thiệu là con trai của Vú. Cô bé đang con anh với cặp một đôi hoe báo tôi biết “Bà n qua đời rồi chú”.

Anh trao cho tôi vài tấm hình của Vú chụp vào tháng 6, 2003. Tôi biết hỏi nhìn như Vú. Tôi không như chính xác mình viết bài thơ ngày nào nhưng cũng vào thời điểm đó. Khi viết bài thơ, tôi đoán chương tôi Vú và có linh cảm Vú đã qua đời nên tôi có hai câu cuối cùng “Nếu Vú không biết tôi sống / Nén hương lòng con trẻ Vú bằng thơ”. Vì thấy một số khá đông người cũng đang chờ gặp tôi nên anh và các cháu với chào tôi. Khi anh và các cháu đi rồi tôi mới chợt nhận ra mình sợ sót, chưa kịp hỏi Vú một ngày nào và chôn cất ở đâu.

Tôi mang tấm ảnh về ở Boston và đăng bày trang trên website của tôi với hàng chữ : “Vua chính thức biết tin Vú đã qua đời, chúng con, con sinh viên ở hẻm Vn Hn thơ p nên

hng lòng tng ni m Vú. Dù không d y môn nào và ch a h đi h c Vn Hnh, Vú đã là m t phn c a huy n tho i Vn Hnh”.

Tt Dng Lch năm nay, tôi tr i Atlanta ln n a đ tham đ m t sinh ho t c a bà con Qu ng Nam Đà Ng. H i Đng Hng Qu ng Nam Đà Ng Georgia tròn 15 tu i. Khi tôi v a b c xu ng kh i sân kh u sau khi phát bi u vài i, m t ch kho ng ngoài 60 tu i đ n g p tôi và t gi i thi u là con gái đ u c a Vú, ch quán cà phê đ u h m 220 Tr ng Minh Gi ng. Tôi th t m ng. Ln tr c g p con trai c a Vú và nay thì đ c g p con gái Vú. Ch đ n tìm tôi không ph i ch vì tôi là tác gi bài th , đ u đó ch và gia đình đã bi t, nh ng quan tr ng h n, ngày Tt Dng Lch cũng là ngày gi c a Vú. Ch g p đ m i tôi đi đm gi Vú. Tôi r t vui đón nh n m t nhân duyên th t t lành v a đ n.

Khi tôi đ n c gia đình r t m ng nh đón m t ng i thân v a t xa tr v trong ngày gi Vú. Tm hình trên bàn th ch p khá lâu nên r t gi ng Vú th i còn v t v ngoài h m 220. Vú m t vào ngày cu i năm c a 2003 và đ c an táng i Atlanta. Gia đình cho bi t, Vú ngã b nh sau i Giáng Sinh, đ c đ a vào b nh vi n, ch 5 ngày thì Vú ra đi trong nh nhàn thanh th n. Sau h n 35 năm, s i nhân duyên k di u đã n i k t chúng tôi i v i nhau dù m t n i cách con h m 220 Tr ng Minh Gi ng nhi u ngàn đ m và trong hoàn c nh k còn ng i m t.

Tôi cũng g p i cô bé b ng cà phê cho chúng tôi m i sáng, bây gi , đ ng nhiên không còn là cô bé n a. Chúng tôi không nh n ra nhau vì ngày đó cô m i kho ng 13,14 tu i. Th i gian đã ph nhi u b i tr ng lên mái tóc c a m i chúng tôi nh ng k ni m thì không. Chúng tôi và các anh ch trong gia đình đ u nh rõ t ng chi ti t c a m t th i thân th ng nh ng cũng đ y sóng gió đã qua.

“Cô bé” k i nh ng ngày còn kh e Vú th ng nh c đ n chúng tôi, không ph i do chuy n n n đã tr thành s ng khói mà b i vì chúng tôi là m t phn trong đ i s ng vui bu n c a Vú. Sau M u Thân, t i đ u con h m 220 Tr ng Minh Gi ng, bên hông đ i h c Vn Hnh, là n i Vú đã c t lên chi c quán cà phê b ng hai t m v i ny-lông n i hai đ u m t chi c xe đ y. Quán không có tên. Chúng tôi cũng không bi t tên th t c a Vú nên ch g i là Cà Phê Bà Vú. Mà dù có bi t tên th t, theo truy n th ng Vn Hnh, có i chúng tôi cũng đã g i bà là bà Vú nh chúng tôi g i Hòa Th ng Vi n Tr ng là ông ngo i. C hai cách g i đ u có tính gia đình, r t g n gũi, r t th ng yêu nh ng không thi u phn tôn kính.

“Cô bé” cũng k , tr c ngày đi kh i Vi t Nam Vú đã xé b cu n s “Đn Tr ng” ghi ngang đ c m y trăm tên con n , dĩ nhiên trong đó có tên tôi. Th t ra, n ti n nhà và c m thng thì

nhĩu nhĩng nĩ cả phê cả pháo thĩng không là bao nhiêu. Con nĩ cĩ a Vĩ đa sĩ là sinh viên đĩn tĩ các tĩ nhĩ. Dân có gia đình ở Sài Gòn nhĩ tôi chĩ thiĩu mĩt vài ngày là trĩ hĩ tĩ. Tôi còn nhĩ rĩ tĩ rõ, sĩ nĩ là cuĩn vĩ xích-lô 100 trang, trên gáy vĩ Vĩ xoi mĩt lĩ nhĩ và móc vào đó mĩt sĩ i dĩa. Vĩ treo “cuĩn sĩ đĩn tĩ trĩng” trên đĩu xe đĩy đĩ vĩ a khĩ i bĩ tĩ và vĩ a đĩ lĩ y xuĩng khi cĩ nĩ. Nhìn cuĩn sĩ đĩng đĩ a nhĩng tên thiĩu nĩ nhĩu chĩ thĩm mong nĩ cĩ sĩi vĩng trĩng tên mình. Mĩi khi ký sĩ bĩn tôi còn phĩ i giúp Vĩ dò tên con nĩ. Nhĩu đĩ a biĩt chính xác tên mình đĩ cĩ Vĩ đánh vĩn sai ra sao, vĩ tĩ màu gì và nĩm trong trang thĩ mĩy. Bên kia đĩng cũng nhĩ chung quanh chĩ Trĩng Minh Giĩng có nhĩu quán cả phê kang trang hĩn và ngay cĩ phòng ăn cĩ a trĩng trên lĩu hai cũng sĩ chĩ sĩ hĩn, nhĩng nhĩ mĩt thói quen chúng tôi chĩ thích chen chúc nhau ở quán cả phê cĩ a Vĩ.

Ngày đó Trung Tâm Ngôn Ngữ đã xây xong nhĩng hàng rào thì chĩ a. Chúng tôi ngĩ i đĩ cĩ theo nhĩng cĩ tĩ xi-mĩng chĩ y tĩ đĩng Trĩng Minh Giĩng cho đĩn tĩn bên trong hĩm. Nhĩng chĩ cĩ bàn sĩ p đĩ cĩ theo bĩ tĩng xiêu vĩ o. Buĩ i tĩ i Vĩ không đĩy xe vĩ mà chĩ hĩ hai tĩm ny-lĩng xuĩng che chĩ cĩ xe chĩ tĩ đĩy bàn ghĩ. Tôi hay chĩ cĩ Vĩ cĩ i và thĩng phĩn nĩn khi Vĩ quên chĩm mĩt chút bĩ vào lĩ cả phê sĩ a nóng cĩ a mình nên nĩu còn sĩng cĩ thĩ Vĩ nhĩn ra thĩng sinh viên ĩm yĩu cĩ giĩng Quĩng ĩn ào ngày xĩ a.

“Cô bé” kĩ cĩ lĩn Vĩ vĩ Viĩt Nam và ghé thăm góc hĩm 220 đĩy kĩ niĩm. Cĩ gia đình Vĩ ngĩ i ngay tĩ i nĩ i chúng tôi đã ngĩ i ngày trĩ cĩ. Vĩ không nói ra nhĩng hĩn đã thĩm tĩ hĩ i “không biĩt đĩm sinh viên nghèo đó bĩy giĩ ra sao”. Tôi chĩ a vĩ nhĩng cũng đã nhĩu lĩn ngĩ i nhĩ Vĩ đĩ lĩng nghe tĩng giĩ tĩ cả phĩn đen nhĩ xuĩng đĩ i mình và cũng bĩng khuĩng tĩ hĩ i “không biĩt Vĩ già xĩ a bĩy giĩ ra sao”.

Quán cả phê cĩ a Vĩ tuy không nĩm trong khuôn viên trĩng và hĩn nhĩn không thuĩ cĩ quyĩn quĩn trĩ cĩ a Hĩ i Đĩng Viĩn nhĩng mĩi khi nhĩ cĩ đĩn tĩ trĩng cũ, chúng tôi không quên nhĩ cĩ đĩn quán cả phê trong cùng mĩt cĩ mĩ tình nhĩ khi nhĩ cĩ đĩn thĩ viĩn, thiĩn viĩn, phòng văn mĩ nghĩ, trung tâm sinh hoĩt sinh viên, trung tâm ngôn ngữ, giĩng đĩng 18, giĩng đĩng 19. Trên nhĩng chĩ cĩ ghĩ vuĩng nhĩ nhĩi đó, nhĩng sinh viên Vĩn Hĩ nhĩ, tĩ nhĩng nhĩ cĩ sĩ, nhà thĩ, nhà văn, nhĩng cây vĩ tĩ bóng bàn nĩ i tĩng cho đĩn nhĩng ngĩ i ngày đó không ai biĩt nhĩ tôi, đã ngĩ i, đã đĩng đĩy và ra đĩ theo chĩn lĩ a riĩng cĩ a mình. Dù góc biĩn chân trĩ i, và ngay cĩ dù không cùng mĩt chí hĩng ngĩ, trong lòng vĩn còn mĩt chút tình giĩ lĩ i cho nhau, tình Vĩn Hĩ nhĩ.

Ngày Tĩ tĩ Đĩng Lĩ chĩ Atlanta, tôi thay mĩt bĩn bè, thĩp nĩn hĩng trĩ cĩ bàn thĩ hĩng linh Vĩ và thĩ a nhĩ “Con đĩn thăm Vĩ”. Tôi thĩ tĩ xúc đĩng, không phĩ i vì đau buĩn mà vì nghe tĩ đĩy lòng mình đang dĩng lên mĩt niĩm vui rĩ tĩ lĩ. Cĩ gia đình vĩ i rĩt đĩng con cháu cĩ a Vĩ cũng thĩ. Chúng tôi kĩ nhau nghe nhĩu chuyĩn vui nhĩ cĩ Vĩ đang ngĩ i đầu đó trong phòng, lĩng nghe và mĩm cĩ i. Vĩ đã ra đĩ. Vĩng, mĩt ngày nào đó tôi cũng thĩ, nhĩng sĩ i dĩa nhĩn

duyên không vì chuyện sống chết mà đứt đoan. Sợi dây tình người đã và đang nối dài thời gian này sang thời gian khác, cho quê hương và cho dân tộc Việt Nam.

Tôi có ý định ra thăm mẹ Vú nhưng hôm đám giỗ Vú tôi mẹ quá bận. Nhìn nhưng hết mẹ rồi trên đường về lại tôi nghĩ, nhưng giờ tôi chắc chắn đã mất lòng như xưa ngấm ny-lông che quán cà phê nghèo nàn của Vú ở đường 220 Trường Minh Giảng, đã hòa vào dòng kinh đen Nhiều Lũy, đã trôi xa, biến thành mây và cuối cùng đã tìm được ra nhau giữa người xa lạ trong buổi hẹn nhưng đủ năm. Và tôi chợt nhận thấy tôi mất quán cà phê khác, trong một thành phố khác.

Đây đây là bài thơ về quán cà phê bà Vú.

Nhà Café Bà Vú ở Phố Hàng Vải Hà Nội

Cuốn vở xích-lô dày đúng 100 trang
Ghi ngang dòng chữ trăm tên con nít
Có con nít đã bỏ đi
Có con nít còn lại
Có con nít vẽ xong
Có con nítcười cười.

Cuốn Sổ Địa An Trường Giảng cũng dầy thơ
Nhưng có khi khi chưa nhìn đã sợ
Thậm chí: “Tôi nay tôi mẹ trôi dùm ông con số nít
Đó sáng mai ông hiền ngang làm tôi cu cậu đi.”
Nhưng chỉ có ghế thấp, bàn vuông, chen lẫn nhau ngổn
Trung bình một tách Café, 4 bình trà nóng
Vú vẫn vui như người mẹ hiền kiên nhẫn
Giống người nhìn đàn con (nít) ký sự mỗi ngày.

Nhưng con nít nghèo nhưng thích sống trên mây
Như Vú tôi chưa xong đã bàn nít nít
Chưa ra khỏi nhà đã thấy cảnh núi rừng xuôi ngổn
Vá túi chưa xong nhưng toán tính chuyện vá tôi

Táng lại cát dán nhá con hám 220

Quá khá đen nhá con kinh Nhiều Lác bác mùi hôi quanh năm suát tháng

Chiáu máa lán nác ngáp chân cáu Tráng Minh Giáng

Hai tám ny-lông không đá che quán Vú nghèo nàn.

Nháng đáa con (ná) cáa Vú ngày nào

Lán lát đi xa

Đáa xuáng phá làm quan

Đáa lên ráng làm giác

Đáa làm báo, làm văn, làm nhác, làm thá, làm tián, làm luát

Đáa thích đáu tranh nên đác làm tù

Buán cuác đái cũng có đáa đi tu.

Đôi lúc tình cánh nháng chiác lá thu

Dám con (ná) trá vá thăm

Ngá hám còn đây

Quán Café đã váng

Nác ván cháy qua cáu Tráng Minh Giáng

Mà Vú già xáa nhá máy tráng pháng nào.

Nháng con ná nghèo giá biát ra sao

Có còn nhá mát thái áo cám lán đán

Nhá Thián Vián, Thá Vián, Giáng Đáng, ngái yêu, bè bán

Nhángái đi và nhá ká không vá

Tiáng nhác buán, ai hát đá ai nghe?

Cuán vá xích-lô dày đúng 100 trang

Cho con trá Vú hát cá lái lán ván

Vú mám cái: “Nái Vú á không bác tián ván sáng”

Nén háng lòng, con xin trá Vú báng thá.